

1/23

irizpena

Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko
eta Dimentsionatzeko Erakundearteko
Batzordea arautzen duen

Dekretu-proiektuari buruzkoa

Bilbon, 2023ko urtarrilaren 16a

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

Irizpena 1/23

I.- AURREKARIAK

2022ko abenduaren 23an, Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren idazkia sartu zen Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean. Horren bidez, *“Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordea arautzen duen Dekretu-proiektuari”* buruzko txostena eskatu zuen, bat etorriz Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1. artikuluan ezarritakoarekin.

Kontsulta egiteko aurkeztu zaigun araudi-ekimenaren xedea da arautzea Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordearen oinarrizko funtzionamendu-arauak, atxikipena eta osaera, bat etorriz Euskal Sektore Publikoaren maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 7. artikuluan ezarritakoarekin.

Berehala bidali zitzairen dokumentuaren kopia Kontseiluko Batzordeko kide guztiei, haiek proposamenak eta iritzia emateko eta horiek, aldi berean, zegokion Lan Batzordeari helarazteko, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamendu Araubidean ezarritakoarekin bat etorriz. 2023ko urtarrilaren 11n, Ekonomia Garapenerako Batzordea bildu zen eta, hartutako erabakiak oinarri hartuta, irizpen-proiektu hau sortu zen. Ondoren, urtarrilaren 16an, Batzordearen Osoko Bilkurari aurkeztu zitzaion, eta aho batez onetsi zuten.

II.- EDUKIA

“Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordea arautzen duen Dekretu-proiektuak” zioen azalpena, hamalau artikulua, xedapen gehigarri bat eta bi azken xedapen ditu.

Zioen azalpenean laburki adierazi da Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legeak helburutzat duela sektore publikoari lotuta dauden beharrian guztiak arautzea, horrela erreferentziatzeko testu bat izan dezagun Euskal Autonomia Erkidegoko egitura publikoaren antolamenduari eta funtzionamenduari koherentzia emateko, bai eta sektore publiko orokorrak eta autonomia-erkidego honetako eremu instituzionaletan jardun diren sektore publikoen multzoak duten behin-behineko loturari koherentzia emateko ere.

Horiek horrela, legearen 7. artikuluan aipatzen da Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordea sortzea, organo hori arduratu dadin, batetik, aztertzeaz ea eraginkortasun-eza, gainjartze eta bikoiztasunik dagoen sektore publikoen artean eta, baldin badago, jarduera-proposamenak egin ditzan halakoak konpontzeko eta, bestetik, azterlanak eta proposamenak egin ditzan administrazioen arteko laguntza, lankidetzeta eta koordinazioari dagokienez, bai eta administrazio publikoen eta horiek osatzen dituzten sektore publikoen antolamendu eta funtzionamenduari buruz ere.

Aipatutako batzordearen oinarrizko funtzionamendu-arauak, osaera eta atxikipena arautze aldera, dekretu-proiektu honek jarraian adierazitako artikulua hartzen ditu barne:

1. art. Xedea

2. art. Atxikipena

3. art. Eginkizunak

4. art. Osaera

5. art. Batzordeburua

6. art. Kideak

7. art. Idazkaria

8. art. Deialdia, eratzea eta erabakiak hartzea

9. art. Aktak eta ziurtagiriak

10. art. Urteko memoria

11. art. Jardueraren publikotasuna

12. art. Lantaldeak

13. art. Erakundearteko beste kide anitzeko organo edo batzorde batzuekin lankidetzatza

14. art. Araubide juridikoa eta funtzionamendu-araubidea

III.- GOGOETA OROKORRAK

Honako hau aurkeztu zaigu: "Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordea arautzen duen Dekretu-proiektua", zeinak eginkizun hau baitu legez: azterlanak eta proposamenak egitea gure sektore publikoak ondo funtzionatzeko garrantzi berezia duten gaiei buruz. Gai horiek interes handia daukate Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzorde honentzat: eraginkortasun-erakundeak, bikoizketak eta gainjartzeak ekiditea administrazioen artean; haien arteko elkarlana, lankidetzatza eta koordinazioa hobetzea; eta, oro har, haien antolamendua eta funtzionamendua optimizatzea. Ildo horretatik, uste dugu ekimen hau oso egokia eta oso beharrezkoa dela.

Aitzitik, gogorarazi behar dugu gure 2015eko irailaren 25eko 13/15 Irizpenean, Euskal sektore publikoko antolamendu eta funtzionamenduaren legearen aurreproiektuari buruzkoan, adierazi genuela arau horrek (indarrean dagoen 3/2022 Legeak) erakundearteko batzordearentzako arauzko garapena proposatzeaz gain, eginkizunak esleitu behar zizkiola, aztertzeak ez ezik, operatiboak eta konpromisokoak ere.

3/2022 Legearen 7. artikulua eta orain aztergai dugun proiektu-dekretuaren idazketa aintzat hartuta, nabarmendu nahi dugu Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordeari dagokionez garrantzitsuak direla bai bere osaera, bai esleitzen zaizkion eginkizun zehatzak eta espezifikak.

Jarraian adieraziko den bezala, gure ustez berriro aztertu behar diren funtsezko alderdi batzuk aipatu nahi ditu batzorde honek:

1. Aztertu zaigun dekretuaren bidez zehaztasun handiz arautzen ditu batzordearen prozedurari lotutako hainbat alderdi. Alabaina, agindutako helburua betetzeko funtsezkoak diren zenbait alderdiren falta sumatzen dugu, besteak beste funtzionamenduari buruzko arau argiak. Hala, ez da zehaztu nork eta nola egin behar dituen bidezkoak diren azterlanak eta proposamenak; ildo

beretik, ez da adierazi kideak eta/edo adituak izendatu dituzten administrazioek eskatuta egingo diren edo haiek nahierara egin ahalko dituzten egokitzat jotzen dituzten ekimenak. Halaber, ez da argitu batzordeburuak edo beste instantzia garrantzitsuren batek —esate baterako Legebiltzarrak edo Batzar Nagusiek— berariazko eskudantziarik izango duten.

2. Batzordearen lanetatik ateratzen diren txosten eta proposamenen hartzaileei dagokienez, dekretu-proiektuaren 3.2. artikuluan xedatutakoa gorabehera (hauxe ezartzen du: "Euskal Autonomia Erkidegoko maila instituzional bakoitzeko gobernuak izango dira hartzaileak"), uste dugu txosten eta proposamen horiek Legebiltzarrari eta Batzar Nagusiei ere helarazi beharko litzaiekeela gutxienez.
3. Hirugarrenik, deigarria da dekretuan soilik eskatzea urtero "kudeaketa-memoria bat" idaztea (10. artikulua). Gure ustez, sektore publikoa arrazionalizatzeko eta dimentsionatzeko helburua aintzat hartuta, organo honek, gutxienez urtero, erakunde publikoek funtzionamendurako dituzten bitartekoei buruzko txosten xehea egin beharko luke. Zehazki, txosten horretan honako alderdi hauei buruzko informazio xehea jaso beharko da: giza baliabideak, behin-behinekotasunaren maila eta xehetasunak barne, eta erakunde horretako bakoitzean kanporatutako zerbitzuak.
4. Urtean egin beharreko gutxieneko lan-bileren kopurua zehaztu beharko da dekretuan. Soilik zehaztu da batzordea gutxienez urtean behin bilduko dela, ohiko bilkura egiteko (8.3. artikulua); hortaz, badirudi batzordeari esleituko zaizkion zereginak ez dutela eskatuko lan sistematiko etengabea egitea, eta hori ez dator bat haren helburuarekin.
5. Arreta berezia jarri behar da batzordearen osaerari buruzko araudian (4. artikulua):
  - Lehenik eta bat, batzordearen osaera deigarria iruditzen zaigu erakunde-maila bakoitzari esleitutako kide-kopuruari (portzentajeari) dagokionez (1. apartatua). Legeak ez du horri buruz inolako irizpiderik ezartzen, baina eztabaidagarria da hura garatzeko dekretuan jasotakoa; izan ere, horren arabera, Administrazio Orokorra organo baten % 50 izango da, zeinak gehiengo soilarekin hatuko baititu erabakiak (8.11. artikulua) (presidentearen kalitateko botoarekin, administrazio-prozedurari buruzko legea aplikatuta). Osaerari eta gehiengoei buruzko alderdi horiek, dirudienez, ez dira oso bateragarriak batzordearen helburuarekin.
  - 3/2022 Legearen 7.2. artikulua hauxe ezartzen du batzordeari buruz: "batzordekideak, berriz, adituak izango dira eta Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek eta EUDEL – Euskadiko Udalen Elkarreak izendatuko dituzte, erregelamenduz ezartzen den moduan". Orain aztergai dugun dekretuak soilik aipatzen du administrazioek izendatutako "adituak" egongo direla (4.1. artikulua), baina ez da argitzen beren langileen artetik hautatuko diren edo independenteak eta, hortaz, izendatzen dituzten administrazioak ez direnak izan ote daitezkeen. Horrez gain, ez da zehaztu, esate baterako, kualifikazio zehatzen bat behar ote den.

Horiek horrela, aintzat hartuta batzordekide batzuk administrazioak edo erakunde publikoetakoak izatea komeni dela, baloratu beharko litzateke administrazioetara atxikita ez dauden aditu independenteek parte hartzea, erreferentziatzeko beste herrialde eta lurralde-eremu batzuetan egiten diren jardunbide hobeen ikuspegitik, askatasunez eta interes-gatazkarik gabe proposatu ditzaten sektore publikoa berrantolatze eta hobeto funtzionatzeko hobekuntzak, bai eta eraginkortasun soziala, ekonomikoa nahiz zerbitzu publikoarena handitzen lagunduko dutenak ere.

- Ondoren, 4.2. artikuluan, "Gobernuak izendatutako pertsonak" beharrea "Gobernua ordezkatzeko duten" pertsonak aipatzen dira; hortaz, ondorioztatu daiteke Gobernuak izendatutako adituak bertako langileak direla. Nolanahi ere, nahasmena mantentzen da; izan ere, "izendatua" eta "ordezkaria" kontzeptuek ez dute esanahi bera.
- Halaber, EUDELe izendatutako pertsonak aipatzean, arauak adierazten du proposamen hori alkate edo zinegotzien aldekoa izango dela nahitaez. Geure buruari galdetzen diogu ea ondorioztatu behar dugun pertsona horiek administrazio publikoan adituak izango diren, hori baita aurreko 1.d apartatuak eskatzen duena ("administrazio publikoaren alorrean adituak diren hiru pertsona, EUDEL – Euskadiko Udalen Elkarrekin izendatutakoak").

Ezin da ez ulertu ez justifikatu tratamendua beste bi administrazioekiko bestelakoa izatea. Dirudienez, Administrazio Orokorrak eta Foru Administrazioak askotariko maila eta izaerako karguak, funtzionarioak, unibertsitateko irakasleak, aholkulariak, etab. izendatu ahalko dituzte; alabaina, tokiko eremuan alkate eta zinegotziak soilik aukeratu ahalko dira (horiek, gainera, 4.2. artikuluan jasotako lurraldeari, tamainari eta generoari lotutako irizpideak bete beharko dituzte, bai eta 4.3. artikuluan ezarritako hizkuntza-irizpidea ere). Hala, ezohiko aukeren sorta aurkezten da, ezinbestekoa den betekizun bakarra zeharo indargabetzen duena: gaian aditua den pertsona izatea (baita izendapena tokiko eremuan egiten denean ere).

Jakina, zinegotzien ezagutza eta esperientzia batzordean izan behar dira, baina hori ez litzateke bateraezina izan beharko tokiko administrazioeko goi-funtzionarioek edo jorratu beharreko gaiak ezagutzen dituzten eta profil interesgarria duten beste batzuek ere ekarpenak egin ahal izatearekin.

- Kideak izendatzean hizkuntzari ematen zaion tratamenduari dagokionez, hauxe ezartzen du **4.3. artikulua**: "aintzat hartuko da autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan aritzeko gaitasun nahikoa izatea eta bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da".
- Aitzitik, 3/2022 Legeak ez du inolako hizkuntza-betekizunik ezartzen dekretu honen bidez arautzen den batzordeko kideei dagokienez, eta, gure ustez, araudi orokorrearekin bat etorriz, bermatu behar da batzorde honen ohiko funtzionamenduan gure autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera, artikulua horretako 5. apartatuan ezarritakori jarraikiz: "batzordekideek hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute beren jarduketetan (deialdietan, aktetan, ziurtagirietan eta dokumentuetan oro har)".

IV.- ONDORIOA

Aintzat hartuta arau hori oso egokia eta beharrezkoa dela, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen ustez, Euskal Sektore Publikoa Arrazionalizatzeko eta Dimentsionatzeko Erakundearteko Batzordea arautzen duen Dekretu-proiektua behar bezala izapidetu dadin, kontuan hartu beharko dira irizpen honetan funtsezkotzat jotako alderdiak, aipatutako batzordeak legeak eman dion eginkizuna bete dezan.

Bilbon, 2023ko urtarrilaren 16a

O.E. Presidentea

Emilia M. Málaga Pérez

Idazkari nagusia

Olatz Jaureguizar Ugarte